

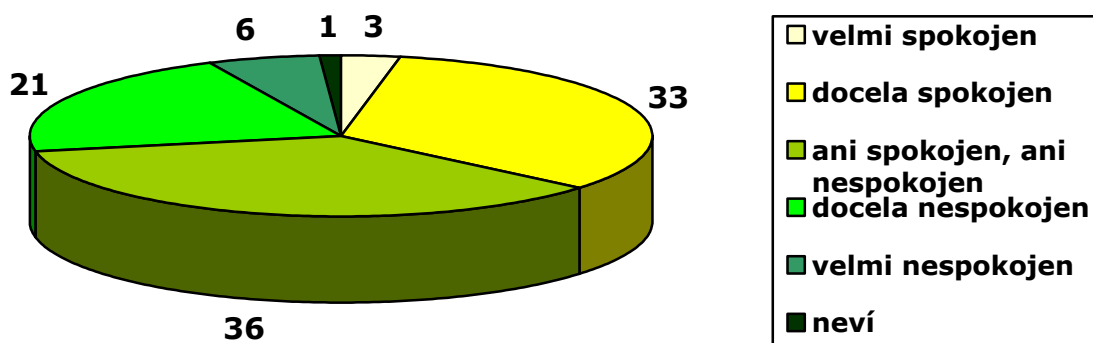
Názory na zdravotní péči u nás, na Slovensku, v Polsku a v Maďarsku

Technické parametry

Výzkum:	Naše společnost 2004, v04-12
Otázky:	OZ.1 - OZ.4, OZ.16 - OZ.17
Termín terénního šetření:	29. 11. - 6. 12. 2004
Počet respondentů:	1071
Reprezentativita:	obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Výběr respondentů:	kvótní výběr
Zveřejněno dne:	10. ledna 2005
Autor výzkumu (otázky OZ.16 - OZ.17):	Profesor Richard Rose, University of Strathclyde
Zpracovala:	Naděžda Horáková

V prosincovém šetření se Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR věnovalo mimo jiné českému zdravotnictví. Na úvod byla respondentům položena otázka, jak jsou celkově spokojeni se zdravotním systémem v České republice.¹

Graf 1: Spokojenost se zdravotním systémem v ČR (v %)

Více než třetina českých občanů (36 %) je se zdravotním systémem v naší zemi spokojena, stejný podíl dotázaných pak uvedl, že není ani spokojen, ani nespokojen. Nespokojenost se zdravotním systémem v ČR vyjádřila více než čtvrtina občanů (27 %). 6 % oslovených dokonce uvedlo, že je se zdravotním systémem v naší zemi velmi nespokojeno.

¹ Otázka: „Věnujme se nyní zdravotnictví. Jak jste obecně spokojen se zdravotním systémem v České republice? Jste velmi spokojen, docela spokojen, ani spokojen, ani nespokojen, docela nespokojen, velmi nespokojen?“

Spokojenost s našim zdravotním systémem vyjadřovali častěji mladí lidé ve věku od 15 do 19 let, studenti, lidé s dobrou životní úrovní a dále lidé, kteří svůj zdravotní stav označili jako velmi dobrý či docela dobrý. Lidé spokojení se zdravotním systémem v naší zemi také častěji vyjadřovali názor, že kvalita zdravotní péče se v naší zemi za poslední rok zlepšila a rovněž častěji vyjadřovali spokojenost s lékařskou péčí.

Se zdravotním systémem jsou častěji nespokojeni lidé starší 60 let, důchodci, respondenti, kteří životní úroveň své domácnosti označili za špatnou, a dotázaní považující svůj zdravotní stav za docela nebo velmi špatný. Lidé nespokojení se zdravotním systémem v naší zemi hodnotili kriticky rovněž vývoj kvality zdravotní péče a lékařskou péčí.

Část tohoto šetření probíhala mezinárodně pod zastřešením CEORG,² takže k dispozici jsou i srovnatelná data z Polska, ze Slovenska a z Maďarska.

Tabulka 1: Spokojenost se zdravotním systémem – mezinárodní srovnání (v %)

	ČR ³	Maďarsko	Polsko	Slovensko
velmi spokojen	2,1	1,7	1,9	0,4
docela spokojen	32,1	21,4	16,6	11,0
ani spokojen, ani nespokojen	36,5	38,4	17,2	32,2
docela nespokojen	22,0	25,3	31,3	32,5
velmi nespokojen	6,5	11,7	29,8	20,7
neví	0,8	1,6	3,3	3,1

Obyvatelé České republiky jsou ve srovnání s ostatními zkoumanými zeměmi nejspokojenější se svým zdravotním systémem. Z českých občanů vyjádřila spokojenost se zdravotním systémem více než třetina (34 %), Maďarů je spokojena jen necelá čtvrtina (23 %), Poláků necelá pětina (19 %) a Slováků o málo více než desetina (11 %). V Polsku a na Slovensku je se zdravotním systémem nespokojena dokonce více než polovina občanů starších 18 let.

Tabulka 2: Spokojenost se zdravotním systémem ČR – časové srovnání (v %)

	11/2002	12/2003	12/2004
velmi spokojen	3	3	3
docela spokojen	38	32	33
ani spokojen, ani nespokojen	38	28	36
docela nespokojen	14	23	21
velmi nespokojen	5	11	6
neví	2	3	1
+/-	41/19	35/34	36/27

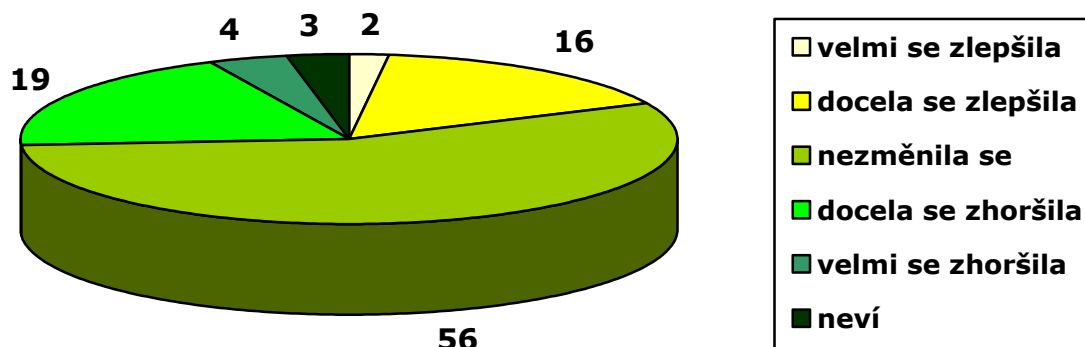
Spokojenost českých občanů se zdravotním systémem zůstala v meziročním srovnání přibližně stejná, poklesl však podíl občanů, kteří se zdravotním systémem v naší zemi vyjadřují nespokojenost. Respondenti výrazně častěji než před rokem uváděli, že se zdravotním systémem nejsou ani spokojeni ani nespokojeni.

² C E O R G [The Central European Opinion Research Group] zahrnuje tři instituce zabývající se výzkumem veřejného mínění - v České republice [CVVM SOÚ AV ČR - Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR], v Maďarsku [TÁRKI - Társadalomkutató Intézet és Társadalomkutató Informatikai Egyesülés] a v Polsku [CBOS - Centrum Badania Opinii Społecznej]. Na Slovensku provedla výzkum agentura Focus.

³ V Polsku, v Maďarsku i na Slovensku byli dotazováni respondenti starší 18 let, proto jsou i data za Českou republiku v této tabulce upravena pouze pro respondenty starší 18 let.

Vedle spokojenosti občanů se zdravotním systémem jsme také zjišťovali, jak lidé hodnotí vývoj kvality zdravotní péče v naší zemi za uplynulý rok.⁴

Graf 2: Vývoj kvality zdravotní péče v ČR v posledním roce (v %)

Více než polovina českých občanů (56 %) nepozorovala v loňském roce v oblasti kvality zdravotní péče žádnou změnu. Necelá čtvrtina dotázaných (23 %) se domnívá, že kvalita naší zdravotní péče se zhoršila, jen o málo méně oslovených (18 %) ale věří, že se naopak zlepšila.

I tato otázka byla součástí mezinárodního komparativního šetření a výsledky proto můžeme srovnat s údaji z jiných zemí.

Tabulka 3: Vývoj kvality zdravotní péče v posledním roce - mezinárodní srovnání (v %)

	ČR	Maďarsko	Polsko	Slovensko
velmi se zlepšila	1,6	0,9	0,6	0,3
docela se zlepšila	16,1	11,5	5,9	7,3
nezměnila se	55,7	53,0	42,3	40,8
docela se zhoršila	19,8	18,2	30,8	27,1
velmi se zhoršila	5,0	10,2	14,6	20,0
neví	1,9	6,2	5,8	4,4

Také v názoru na vývoj kvality zdravotní péče za poslední rok jsou čeští občané poměrně optimističtí. Ke zlepšení kvality zdravotní péče došlo podle 18 % Čechů. Stejný názor pak vyjádřilo 12 % obyvatel Maďarska, necelých 8 % obyvatel Slovenska a pouze necelých 7 % obyvatel Polska.

Tabulka 4: Vývoj kvality zdravotní péče v posledním roce - časové srovnání (v %)

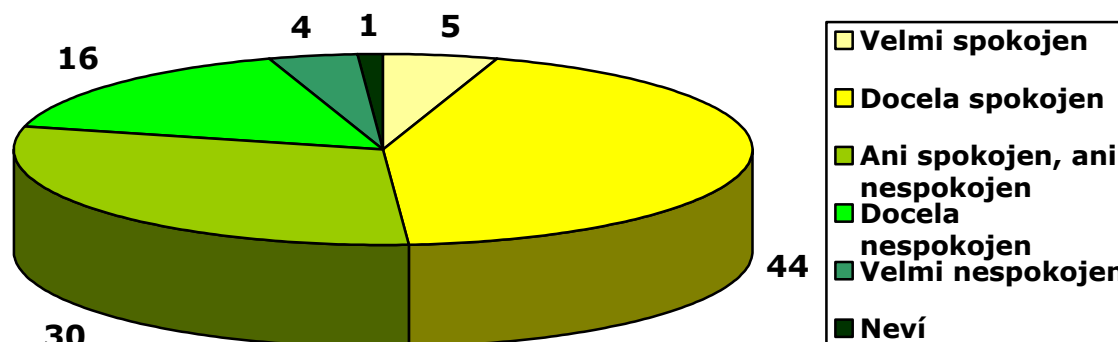
	11/2002	12/2003	12/2004
velmi se zlepšila	2	3	2
docela se zlepšila	19	18	16
nezměnila se	47	45	56
docela se zhoršila	17	24	19
velmi se zhoršila	6	5	4
neví	9	5	3
+/-	21/23	21/29	18/23

⁴ Otázka: „Kvalita zdravotní péče v České republice se podle Vašeho názoru v posledním roce velmi zlepšila, docela se zlepšila, nezměnila, docela se zhoršila, velmi se zhoršila?“

Srovnáme-li aktuální výsledky s výsledky z předcházejících let, můžeme konstatovat, že stále více českých občanů se kloní k názoru, že kvalita naší zdravotní péče se nijak výrazně nemění. Je tedy pravděpodobné že z pohledu občanů se situace v našem zdravotnictví stabilizuje.

Podívejme se nyní, jak jsou obyvatelé naší země spokojeni s lékařskou péčí.⁵

Graf 3: Spokojenost s lékařskou péčí (v %)

Se zdravotní péčí je téměř polovina všech českých občanů (49 %) spokojena, dalších 30 % oslovených pak uvedlo, že není ani spokojeno, ani nespokojeno. Nespokojenost se zdravotní péčí vyjádřila pouze pětina oslovených občanů (20 %).

Tabulka 5: Spokojenost s lékařskou péčí – časové srovnání

	12/2003	12/2004
velmi spokojen	5	5
docela spokojen	44	44
ani spokojen, ani nespokojen	30	30
docela nespokojen	15	16
velmi nespokojen	4	4
neví	2	1
+/-	49/19	49/20

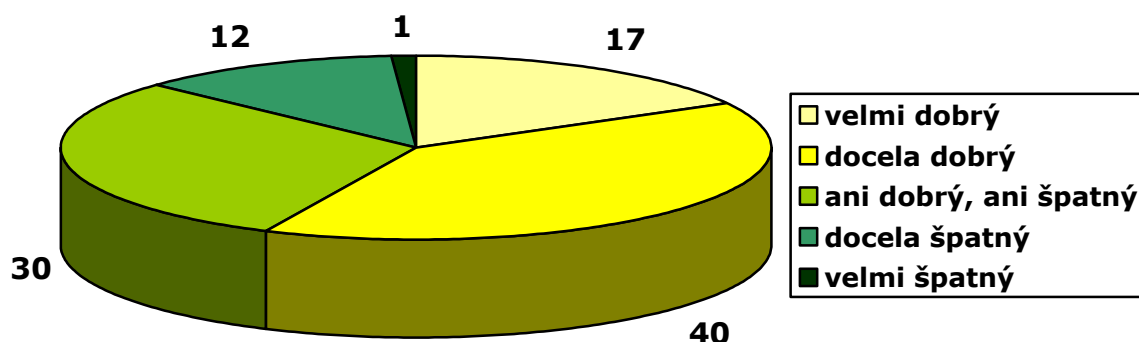
Jak ukazuje tabulka 5, spokojenost se zdravotní péčí se v porovnání s minulým rokem nijak nezměnila.

V našem prosincovém šetření jsme se dále zajímali o to, jak oslovení hodnotí vlastní zdravotní stav.⁶

⁵ Otázka: „Jste spokojen s lékařskou péčí? Jste velmi spokojen, docela spokojen, ani spokojen, ani nespokojen, docela nespokojen, velmi nespokojen?“

⁶ Otázka: „Jak byste hodnotil svůj zdravotní stav? Jako velmi dobrý, docela dobrý, ani dobrý, ani špatný, docela špatný, velmi špatný?“

Graf 4: Hodnocení vlastního zdravotního stavu (v %)

Většina českých občanů označila svůj zdravotní stav za dobrý (57 %), necelá třetina oslovených (30 %) pak svůj zdravotní stav považuje za ani dobrý, ani špatný. Se špatným zdravotním stavem se podle svých slov potýká více než desetina (13 %) Čechů.

Lépe svůj zdravotní stav hodnotili respondenti ve věkových kategoriích od 15 do 19 let, od 20 do 29 let a od 30 do 44 let, lidé ekonomicky aktivní, zejména pak pracující ve vedoucích funkcích a osoby samostatně výdělečně činné, studenti, ženy v domácnosti či na mateřské dovolené. Dotázaní, kteří svůj zdravotní stav zhodnotili jako velmi či docela dobrý, jsou také častěji spokojeni se zdravotním systémem v naší zemi, s lékařskou péčí a také častěji věří, že kvalita zdravotní péče v České republice se za poslední rok zlepšila.

Tabulka 4: Hodnocení vlastního zdravotního stavu v %

	12/2003	12/2004
velmi dobrý	17	17
docela dobrý	44	40
ani dobrý, ani špatný	27	30
docela špatný	11	12
velmi špatný	1	1
neví	0	0
+/-	61/12	57/13

Jak je vidět z předcházející tabulky, ani v hodnocení vlastního zdravotního stavu nedošlo v meziročním srovnání k žádným výrazným změnám, přesto se mírně snížil podíl občanů označujících svůj stav jako docela dobrý.

Respondentů jsme se dále zeptali, jaké bylo jejich tělesné a duševní zdraví v uplynulých 12 měsících.⁷

Tabulka 6: Tělesné zdraví v uplynulých 12 měsících (v %)

velmi dobré	16
dobré	35
průměrné	36
špatné	11
velmi špatné	2

⁷ Otázky: „Řekl byste, že Vaše tělesné zdraví bylo v uplynulých 12 měsících velmi dobré, dobré, průměrné, špatné, velmi špatné?“ „Řekl byste, že Vaše duševní zdraví bylo v uplynulých 12 měsících velmi dobré, dobré, průměrné, špatné, velmi špatné?“

Tabulka 7: Duševní zdraví v uplynulých 12 měsících (v %)

velmi dobré	23
dobré	42
průměrné	27
špatné	7
velmi špatné	1

O něco lépe lidé hodnotili své duševní zdraví. Za velmi dobré či dobré je označilo 55 % dotázaných, tělesné zdraví pak stejně hodnotilo 51 % oslovených respondentů. Se špatným či velmi špatným tělesným zdravím se v uplynulém roce podle svých slov potýkalo 13 % dotázaných, stejné problémy v oblasti duševního zdraví pak připustilo 8 % oslovených občanů.